

De amfibieën- en reptielenkrant van Limburg

Mededelingenblad van de
Herpetologische Studiegroep Limburg
Van het
Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

RAVON

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP LIMBURG

De grensoverschrijdende excursie in het Stamprooierbroek was bijzonder succesvol en voor herhaling vatbaar (foto: H. Heijligers).

COLOFON

Herpetologische Studiegroep Limburg

De Herpetologische Studiegroep Limburg (HSL) werd 2 februari 1979 opgericht. De HSL stelt zich ten doel de inheemse Limburgse herpetofauna (amfibieën en reptielen) te beschermen in de ruimste zin van het woord.

Vanaf de oprichting wordt getracht met doelgerichte acties de bestaande biotopen voor amfibieën en reptielen te behouden danwel te herstellen. De Herpetologische Studiegroep besteedt daarnaast veel aandacht aan de voorlichting omtrent de biologie van reptielen en amfibieën.

De amfibeën- en reptielenkrant van Limburg

De amfibieën- en reptielenkrant van Limburg verschijnt tweemaal per jaar en wordt zoveel mogelijk verzonden per e-mail. Van personen waarvan geen e-mail adres bekend is, wordt een printversie opgestuurd.

U heeft een printversie ontvangen, maar u beschikt over e-mail? Geef u e-mail adres door aan Henk Heijligers: venray@nhgl.nl

Redactie

Opmerkingen over of bijdragen voor de herpetokrant kunt u opsturen naar Henk Heijligers (venray@nhgl.nl). Copij voor 1^e amfibieën- en reptielenkrant van 2007 dient voor 15 januari 2007 te zijn aangeleverd bij Henk Heijligers.

Bestuursleden HSL

Y. Damstra (voorzitter)	D. Frissen (secretaris)	H. Heijligers
Bosstraat 15	Dopplerdomein 18b	Lottumseweg 27
6071 XR Swalmen	6229 GN Maastricht	5872 AA Broekhuizen

J. Hermans	V. van Schaik	H. van Buggenum
Hertestraat 21	St. Lucieweg 20	Rijdtsraat 118
6067 ER Linne	6075 EK Herkenbosch	6114 AM Susteren

ACTIVITEITEN-AGENDA 2006

Herpetologische Studiegroep Limburg

LEZINGEN:

Alle lezingen beginnen om 20.00 uur en vinden plaats het GroenHuis,
Godsweerderstraat 2, 61041 GH Roermond (0475- 386470)

Vrijdag 15 september: **Migratie van de Levendbarende hagedis door Henk Strijbosch**

Tijdens deze avond zal Henk Strijbosch ingaan over het trekgedrag van de Levendbarende hagedis.

Vrijdag 17 november: **Varia avond**

Traditiegetrouw houden we in de tweede helft van het jaar een varia-avond. Daarop kan iedereen kort leuke resultaten van onderzoeken of vondsten presenteren. Ook is er gelegenheid tot het vertonen van dia's of (video-)films.

Inmiddels hebben wij al de volgende toezeggingen:

- Muurhagedis, Ger van Hees & Jan America
- Alpenwatersalamander rondom Mariahoop, Pieter Puts
- Resultaten onderzoek memorecorder, Harry van Buggenum

Uw bijdrage op deze avond is natuurlijk bijzonder welkom.

EXCURSIES:

Zaterdag 16 of 23 september: **Adderexcursie Meinweg**

Definitieve excursiedatum wordt tijdens de HSL lezing van vrijdag 15 september bekend gemaakt.

Vertrek om 10.00 uur vanaf manege Venhof (203.8-353.2).

Organisatie: Ton Lenders.

VERSLAGEN EXCURSIES 2006

Herpetologische Studiegroep Limburg

HAKKEN EN ZAGEN VOOR DE MUURHAGEDIS

Onder de bezielende leiding van Cridi Frissen-Moors werd op 11 maart een werkdag in de Lage Fronten georganiseerd. De Lage Fronten zijn een belangrijk leefgebied voor de Muurhagedis. De gemeente Maastricht voerde in het verleden in dit deel van de oude vestingwerken nog geen actief natuurbeheer uit. Dit jaar organiseerde de HSL samen met het CNME Maastricht een werkdag voor het behoud van de Muurhagedis. Door een groep van 15 enthousiaste vrijwilligers werden de muren vrijgekapt en ontdaan van grote plakken klimop. Door het verwijderen van de houtige beplanting kon het terrein afgelopen zomer voor het eerst gemaaid worden. Hiervoor kreeg het CNME provinciale en gemeentelijke subsidie. In de stromende sneeuw werden weer zonbeschenen muurbiotopjes gecreëerd. Er was ondanks het slechte weer toch een grote groep komen opdagen. Allen bedankt voor jullie harde werken.

Denis Frissen

PLAGGEN VOOR DE ZANDHAGDIS

Op de Brunssummerheide komen interessante reptielen voor. Zo is het de meest zuidelijke vindplaats van de Zandhagedis. De heide groeit echter dicht en voor de eiafzetting is de Zandhagedis afhankelijk van door konijnen gegraven storthopen, loszandige paden en andere open plekken. Om de Zandhagedissen een handje te helpen, werden net als vorig jaar eiafzetplekken vrijgemaakt. De grote heidestruiken werden afgesnoeid, de bodem geplagd en de grond omgegraven. Samen met Maurice Mouthaan van Vereniging Natuurmonumenten en Lei Paulssen groeven de familie Frissen zes eiafzetplekken van wel 15 m². Op 25 maart werd ook al meteen de eerste Zandhagedis van het seizoen waargenomen. Ondanks het lekkere weer, zonnig met af en toe een buitje was de groep niet groter dan vier enthousiastelingen.

Denis Frissen

HET STAMPROOIERBROEK

Verlag van de Belgisch-Nederlandse excursie

Op zaterdag 8 april meldden zich zo'n 15 leden van de Belgische Herpetologische Werkgroep van Likona en van de Herpetologische Studiegroep Limburg van het NHGL voor een gezamenlijke excursie naar het Stramprooierbroek. Het belangrijkste doel was het vaststellen van de Kamsalamander (*Triturus cristatus*) aan de Belgische zijde van het gebied. De salamander is al meer dan vijftien jaar bekend uit amfibiepoelen van de Vereniging Natuurmonumenten aan de Grensweg, maar nog niet uit België. En

dat terwijl de poelen slechts één meter van de grens liggen! Het vermoeden bestaat zelfs dat de Kamsalamander juist vanuit België de Nederlandse poelen destijds heeft gekoloniseerd.

Gewapend met goed materieel is allereerst de aanwezigheid van de soort in de reeds bekende poel bevestigd. Na enkele pogingen in de Belgische poel is het gelukkig zo ver: onze Limburgse westerburen kunnen er een hok bijschrijven. Er zijn deze dag meerdere poelen en watertjes onderzocht, maar de Kamsalamander laat zich niet meer zien. Hij blijkt dus ook hier zeldzaam te zijn. Wel worden nog bijna overal Kleine watersalamanders en Alpenwatersalamanders gevangen. Deze laatste hoort in dit moerassige broekbos dan ook echt thuis. Uiteraard ontbreken ook de "gewone" soorten, zoals Bruine kikker en Gewone pad niet in dit gebied. Op enkele plaatsen lagen nog plakaten uitkomend kikkerdril.

Al met al wederom een geslaagde excursie, niet alleen goed voor de onderlinge contacten, maar ook spannend vanwege de vraag: "ziet-ie-er-wel-of-zit-ie-er-niet".

Harry van Buggenum

DE MARIAPEEL

Verslag van de voorjaarsexcursie.

Op 29 april van dit jaar brachten een tiental leden van de Herpetologische Studiegroep een bezoek aan de Mariapeel. Om 10 uur verzamelde de groep zich bij de kerk in Griendtsveen om van daaruit onder leiding van Peter Keijsers naar de Werkschuur van Staatsbosbeheer te gaan waar de eigenlijke inventarisatie-excursie begon. Naast Peter Keijsers waren Harry van Buggenum, Rob Geraeds, Victor van Schaik, Pascal Geukenmeyer, Jack Theelen en ondergetekende aanwezig, aangevuld met "jong bloed" in de personen van Marvin Raaijmakers en Jim Vullers.

Hoofddoel van de excursie was het vinden van Gladde slangen. De Mariapeel en de Deunsche peel zijn het studiegebied van Peter Keijsers. In de afgelopen decennia heeft Peter een schat aan informatie verzameld over de dieren waarvan het belangrijkste in 2005 is gepubliceerd in een artikel in het Natuurhistorisch Maandblad. Dit betekent overigens niet dat het onderzoek is afgerond; er zijn nog veel zaken die in het gebied moeten worden onderzocht. Zo zijn bijvoorbeeld nog steeds niet de overwinteringsplekken van de Gladde slang in de Mariapeel bekend. De verwachtingen waren dus hoog gespannen, maar al vrij snel werd duidelijk dat de weersomstandigheden waarschijnlijk roet in het eten zouden gooien.

Bij de Werkschuur werden in een met water volgelopen terreinlaagte een twintigtal Vinpootsalamanders gevangen. Ook werd een dier aangetroffen onder dood hout.

Tijdens een stevige regenbui werd toch flink doorgeschept wat onder andere resulteerde in het vinden van Poelkikker, enkele subadulten groene kikkers waar de soort niet van kon worden vastgesteld en diverse eiklommen van Bruine kikker of Heikikker. In een venutloper bij de Geitenstal werden enkele groene kikkers gedetermineerd als Poelkikker en Bastaardkikker. In hetzelfde water werden tientallen

Hondsvissen geschept, wat discussie gaf over de invloed die deze vissen hebben op het amfibieënbestand.

Nadat het opgehouden was met regenen werd besloten toch een ronde te lopen en in elk geval de belangrijkste zonplekken van de Gladde slang te bezoeken. In een sloot langs het pad werden opnieuw Vinpootsalamanders en Bastaardkikkers gesignaleerd, maar ook een subadulte Heikikker en een mannelijke Levendbarende hagedis. Deze laatste waarneming gaf de burger moed, omdat het blijkbaar voor reptielen toch niet te koud en te regenachtig was. Onderweg werd in ieder water geschept. Nieuwe soorten werden echter niet aangetroffen, maar duidelijk werd wel dat de Vinpootsalamander in de Mariapeel een ruime verspreiding heeft, een gegeven wat tot nu toe wel vermoed, maar nog niet daadwerkelijk aangetoond was. Ook werden met name langs het pad op diverse plekken nog Levendbarende hagedissen gezien.

Het weer werd echter hoe langer hoe slechter. Op het verste punt van de wandeling betrok de lucht helemaal en begon het opnieuw (nu langdurig) te regenen. Omdat ieder inventariseren vanaf dat moment zinloos was, werd de groep min of meer verplicht om de excursie af te breken. Tegen een uur of half vier was iedereen weer terug bij de auto. Geen Gladde slangen deze keer, maar zeker de moeite waard en met dank aan Peter trok iedereen huiswaarts. Moeten we zeker onder betere omstandigheden nog een keer herhalen.

Ton Lenders

EXCURSIE RODE BEEK, ALWEER EEN GRENSGEVAL

Op zaterdagochtend 20 mei om 9.45 uur wachten voor de kerk van Jabeek, Maurice Mouthaan en Lei Paulssen op excursieleider Denis Frissen. Deze altijd net (niet) op tijd parkeert zijn auto in de stromende regen om 9.55 uur voor de kerk. Het belooft een prachtige dag voor een amfibieëninventarisatie te worden. Tot kwart over tien wordt gewacht op andere enthousiastelingen die niet komen opdagen. Gedrieën vertrekt dan de bescheiden stoet naar het grensgebied van de Rode Beek ten noorden van Jabeek. Speciaal gezocht wordt naar de Vinpootsalamander, die van de Schinveldse bossen bekend is. In de plenzende regen wordt toch een aantal poelen bemonsterd. Opmerkelijk zijn de vele Geelgerande waterkevers, die bij acht poelen worden geschept. In de Rode Beek scheppend haalt Maurice vele larven van de Gewone pad boven water. Later die middag als de zon doorbreekt worden poelen oostelijk van het zweefvliegterrein bemonsterd. Daar worden Vinpootsalamanders aangetroffen. Ook in een oude kleiafgraving in de Schinveldse bossen wordt de soort wederom bevestigd.

Denis Frissen

HET WEIJENHOUT

Verslag van een zomerexcursie

Op 24 juni stond de traditionele excursie van de Herpetologische Studiegroep met Piet Zegers op terreinen van Staatsbosbeheer aan de oostzijde van de Maas gepland. Deze excursie mag zich normaal verheugen in een tiental deelnemers; deze keer was ondergetekende echter de enige die zich om 10 uur bij de kerk in Heibloem meldde. Het begin was dus ronduit teleurstellend, temeer daar het een jubileumexcursie betrof waar na tien jaar het gebied de Waterbloem opnieuw werd bezocht en zou worden geïnventariseerd. Een mooie gelegenheid om te kunnen vaststellen hoe de aangelegde poelen in het gebied zich verder hadden ontwikkeld. Mogelijk dat het warme zomerweer de trouwe HSL-ers ervan weerhield om te komen. Het lijkt eveneens verstandig om deze excursie iets eerder in het jaar te plannen.

Om de dag toch een nuttige invulling te geven stelde Piet voor om een vijftal poelen in het Weijenhout te bezoeken. Een van deze poelen was tien jaar geleden ook al geïnventariseerd, de andere waren later aangelegd. Daarbij stelde hij het op prijs om mijn mening te horen over het gevoerde beheer.

De oudste poel (poel 11) en één van de nieuwe poelen (poel 13) lagen in een zeer extensief begraasd weiland; de andere poelen (poel 13, 14 en 15) in een deelgebied dat plaatselijk bekend staat als de Dela, een complex van weilanden dat intensief wordt begraasd met paarden. Op het einde van de middag werd ook nog kort geschept in een oude bospoel langs de Doorbrandtlossing. De resultaten van de inventarisatie zijn weergegeven in bijgevoegde tabel.

Soort	Alpenwater-salamander	Kleine water-salamander	Bruine kikker	Bastaardkikker	Groene kikker (onbepaald)	Gewone pad
Poel 11	20 larven	1 ♂, 5 ♀ 40 larven	4 juveniel 20 larven	2 subadult	30 larven	4 larven
Poel 13	8 larven	-	60 juveniel 200 larven	-	-	5000 larven
Poel 14	4 larven	-	-	-	-	-
Poel 15	-	-	-	-	500 larven	-
Poel 16	1 ♂, 2 ♀ 10 larven	2 man, 20 larven	-	-	3 eiklommen 200 larven	-
Oude poel	-	-	1 subadult	-	-	-

In poel 11 heeft zich een soortenrijke watervegetatie ontwikkeld. De oevers zijn mooi glooiend en door de ligging langs een bosrand (zon-geëxponeerd) heeft zich een goed voortplantingsbiotoop voor amfibieën ontwikkeld. Dit blijkt onder andere uit de aangetroffen soorten. In de poel werden bij het vorige bezoek alleen Alpenwatersalamander en Bruine kikker aangetroffen. Thans hebben zich ook de Gewone pad, de Kleine watersalamander en de Bastaardkikker gevestigd. In poel 13 werden drie soorten aangetroffen. De poel was echter volledig zonder begroeiing, op

zich verrassend omdat er in het voorafgaande jaar wel waterplanten in hadden gestaan. De poel werd door Wilde zwijnen gebruikt als zoelplek wat in combinatie met droogvallen van de poel het gebrek aan vegetatie mogelijk verklaart. Het weiland waarin beide poelen gelegen zijn was sterk verruigd. Geadviseerd wordt dit weiland of gedeeltelijk te maaien of periodiek kort vrij intensief te laten begrazen, waardoor variatie in begroeiing en dus meer structuur ontstaat.

De poelen 14, 15 en 16 liggen allen in een zeer intensief begraasd weiland. Het weiland is plaatselijk zo kaal dat verstuiwing van zand optreedt. Zelfs de watervegetatie krijgt geen kans zich te ontwikkelen door de hoge begrazingsdruk. Poel 16 ligt tegen de bosrand. Hierdoor is het landhabitat ter plekke voor amfibieën gunstiger, het waterhabitat is echter vergelijkbaar met de andere poelen. In poel 15 werden bovendien veel Tiendoornige stekelbaarzen aangetroffen. Overbegrazing en vermessing zorgen op zandbodems voor kale, troebele waterbiotopen met hoge watertemperaturen die tijdens warme perioden gemakkelijk uitdrogen. Wat macrofauna betreft worden deze gekarakteriseerd door hoge aantallen waterwantsen van de geslachten *Notonecta* en *Corixa*. In de drie poelen werden tienduizenden exemplaren van deze insecten aangetroffen. Dit maakt het vrijwel onmogelijk dat andere soorten in het water overleven. Om de poelen te laten ontwikkelen tot geschikte voortplantingswateren voor amfibieën dient de begrazingsdruk fors te worden verlaagd. Hierdoor zal ook het landbiotoop meer structuur krijgen en geschikt worden voor de herpetofauna. De poelen zelf dienen op korte termijn liefst geheel of anders gedeeltelijk te worden uitgerasterd om de ontwikkeling van een gevarieerde watervegetatie een kans te geven.

De oude poel langs de Doorbrandtlossing is te sterk beschaduwd. Tevens is de poel door bladval sterk geëutrofiëerd. Om deze poel voor amfibieën geschikt te maken zou een deel van het bos rond de poel moeten worden gekapt en zou de poel zelf rigoureuus moeten worden opgeschoond.

Ondanks de tegenvallende opkomst toch een aangename en vooral nuttige dag gehad die hopelijk een positieve bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling van de herpetofauna in het Weijenhout.

Ton Lenders

KAMSALAMANDER BIJ KASTEEL DAELENBROEK

Een oriënterend onderzoek met behulp van amfibieënfuiken

Op 8 maart 2006 trof ik een subadulte Kamsalamander (*Triturus cristatus*) aan in een sloot bij Kasteel Daelenbroek in Herkenbosch. Hierover is de volgende dag contact gezocht met de heer J. Steeghs, coördinator van paddenoverzetacties ter plekke. Op 9 maart 2006 is vervolgens, tijdens een gezamenlijke controle ook nog een adult vrouwtje in een vangemmer aangetroffen.

De soort is hier twee jaar geleden ook al waargenomen. Op 17 maart 2004 werd namelijk een vrouwtje gevonden tijdens de voorjaarstrek (J. Steeghs). In 2005 is de soort niet waargenomen.

Omdat Kamsalamanders hier in het verleden slechts sporadisch zijn aangetroffen en de status van de soort in het gebied onduidelijk is, heb ik besloten amfibieënfuiken te plaatsen in de vermeende voortplantingsloot. Op 12 april 2006 is een tweetal fuiken, op geruime afstand van elkaar, in de sloot geplaatst. Om de dag zijn de fuiken gecontroleerd. Op 4 mei zijn de fuiken weer verwijderd. Van alle gevangen Kamsalamanders is de buikzijde (digitaal) gefotografeerd omdat de dieren individueel herkenbaar zijn aan het patroon van zwarte vlekken. Eventuele terugvangsten kunnen zo herkend worden.

Resultaten

In totaal zijn 20 verschillende Kamsalamanders gevangen: vijf mannetjes, zeven vrouwtjes en acht subadulte dieren. Er zijn bijna evenzoveel terugvangsten gedaan (vooral volwassen dieren).

Behalve Kamsalamanders zijn tevens in de fuiken aangetroffen: Alpenwatersalamander (*T.alpestris*); één mannetje, tweemaal gevangen; Kleine watersalamander

(*T.vulgaris*); massaal. Op 22 april werden 58 exemplaren in één fuik aangetroffen! Poelkikker (*Rana lessonae*); twee mannetjes; Bastaardkikker (*R.klepton esculenta*); vier adulten; Bruine kikker (*Rana temporaria*); één adult. Behalve amfibieën kwamen in de fuiken terecht een Tiendoornige stekelbaars (*Pungitius pungitius*), enkele Geelgerande waterroofkevers (*Dytiscus marginalis*) en een Muskusrat (*Ondatra zibethicus*).

Buikpatroon van een subadulte Kamsalamander bij Daelenbroek (foto: V.van Schaik).

Toekomst

Nu duidelijk is dat hier een (kleine) populatie Kamsalamanders aanwezig is, dient hier rekening mee te worden gehouden t.a.v. het te voeren beheer. Het is een soort van de Habitatrictlijn (annex II en IV). Waarschijnlijk is de onderzochte sloot momenteel het enige geschikte voortplantingswater voor de Kamsalamander in het gebied.

Wellicht liggen hier in de nabije toekomst mogelijkheden t.a.v. het te voeren beheer, om zodoende deze bijzondere populatie adequaat te kunnen beschermen. Ook andere hier voorkomende soorten zoals de Poelkikker (Rode lijst categorie Kwetsbaar) en de in dit gebied zeldzame Alpenwatersalamander zullen hier baat bij hebben.

Victor van Schaik

DE NIEUWE HERPETOATLAS.....HET VERVOLG

Nadat de projectcoördinator eind 2005 moest stoppen met betaalde arbeid voor de herpetoatlas is het project in iets rustiger vaarwater beland. In de winterperiode 2005/2006 is door de soortauteurs hard gewerkt aan de soortteksten en aan onderdelen van de inleidende hoofdstukken. Met het afgelopen veldseizoen zijn de werkzaamheden tijdelijk op een lager pitje beland.

De afgelopen jaren heeft voor de herpetofauna in Limburg een aantal ontwikkelingen opgeleverd. Voor een aantal soorten is het areaal al dan niet natuurlijk uitgebreid of is veel meer duidelijk over de feitelijke verspreiding van soorten. Dit is mede aan jullie enthousiasme in het doorgeven van waarnemingen. Al deze ontwikkelingen zullen we zeker nog gaan verwerken in de atlas.

Komend najaar en winter wordt er een grote slag geslagen in de nog uit te voeren werkzaamheden. Waarnemingen uit de periode 1980 tot en met dit jaar (2006) kunnen nog ingeleverd worden en zullen dan nog op de verspreidingskaarten worden verwerkt. Langs deze weg daarom nog eens ook de oproep om jullie waarnemingenboekjes uit te pluizen en de waarnemingen door te geven. **Dit is echt de laatste kans om jullie waarnemingen in de atlas terug te vinden!** Het doorgeven kan nog tot 30 september 2006. Mocht deze relatief korte periode een probleem vormen, laat dan in ieder geval even weten dat je nog waarnemingen wilt doorgeven (kantoor@nhgl.nl).

Als we de waarnemingen binnen hebben, zullen de soortteksten definitief worden afgerond. Dat gaat zeker de winterperiode 2006/2007 duren, want teksten zullen nog enkele keren heen en weer gaan tussen redactie en auteur. In deze periode zullen ook de inleidende hoofdstukken worden afgerond.

De atlas moet ook nog worden voorzien van fotomateriaal. Al eerder heeft de fotostudiegroep een oproep gedaan om bruikbare beelden op te sturen. Velen van jullie hebben dit al gedaan. Mocht je nu denken; ik heb ook aardige foto's die bruikbaar zijn voor de atlas laat het ons dan weten. Maak in ieder geval een lijstje met wat voor foto's je denkt aan te kunnen leveren. Over het algemeen zijn we op zoek naar mooie en/of typerende afbeeldingen van alle herpetosoorten en herkenbare foto's van de biotopen waarin ze voorkomen.

Foto's of een lijst hiervan kunnen worden gestuurd aan: kantoor@nhgl.nl onder vermelding van herpetoatlas. Het opsturen van dia's of foto's kan na telefonisch overleg (tel. 0475-386470)

Al met al moet er nog een hoop werk worden verzet. Maar, in de verte gloort ook de eindstreep al een beetje.

Jacob van der Weele

NIEUWSBRIEF HYL A

U kunt zich gratis abonneren op de Belgische digitale nieuwsbrief 'Hyla flits' door een mail te sturen naar robert.jooris@skynet.be.

De website van HYL A, de amfibieën en reptielenwerkgroep van Natuurpunt kan bereiken op www.hylawerkgroep.be.

FLORA- EN FAUNAWET ONTHEFFING 2007

De ontheffing in het kader van de Flora en Fauna-wet voor reptielen, amfibieën en vissen kunnen schriftelijk worden aangevraagd bij:

Henk Heijligers

Lottumseweg 27

5872 AA Broekhuizen

e-mail: venray@nhgl.nl

Vermeld uw naam, adres, woonplaats en geboortedatum. Naast deze ontheffing voor inventarisaties dient ook bij de eigenaar van de onderzoeksterreinen een ontheffing te worden aangevraagd. Deze ontheffing dient door de persoon zelf te worden geregeld. Uitgeschreven ontheffing van 2005 zijn ook in 2006 nog geldig.

INVENTARISATIE BRUNSSUMMERHEIDE

Francois Debets wil graag herpeto inventarisaties uitvoeren op de Brunssummerheide. Hij zal met Natuurmonumenten overleggen wat de mogelijkheden zijn. Wie wil met hem aan de slag?

Francois Debets, Johannes Vermeerstraat 17, 6415 TR Heerlen, info@f-debets.speedlinq.nl

GEZOCHT VERVELLINGSHUD MUURHAGEDIS

RAVON is bezig met de opvolger van de verouderde determinatiegids 'Waarnemen en Herkennen'. Voor deze gids wil Annemarie van Diepenbeek van RAVON graag (tijdelijk) beschikken over een vervellingshuid van de Muurhagedis. De gids moet begin oktober al bij de drukker liggen, dus haast is gewenst.

Indien u voor de determinatiegids een vervellingshuid beschikbaar wilt stellen kunt u contact opnemen met Annemarie van Diepenbeek: telefoon werk 024-3653250 (ma. t/m do.) of privé 0413-265753

RAVON-dag 2006

Op zaterdag 28 oktober a.s. (dus niet in november, zoals gebruikelijk!) vindt de jaarlijkse RAVON-dag plaats. Dit jaar staat deze in het teken van onderzoek en er zal vooral worden ingegaan op ecologisch onderzoek uitgevoerd door vrijwilligers en professionals. De RAVON-dag vindt zoals altijd plaats in collegezaal N2 van de B-Faculteit van de Radboud Universiteit te Nijmegen, gelegen aan het Toernooiveld 1. Iedereen is vanaf 9.30u welkom, de lezingen starten om 10.00u. Het programma is t.z.t. te vinden op de website: www.ravon.nl

INTERNATIONALE WORKSHOP "AMBITION"

Op vrijdag 8 september 2006 vindt een internationale workshop plaats over verbetering van amfibiebiotopen voor Kamsalamander, Geelbuikvuurpad, Vroedmeesterpad, Knoflookpad en Boomkikker (life project 'Ambition'). De workshop vindt plaats in Gemeenschapshuis " 't Keerhoes", Limburgerstraat 78, Cadier en Keer. Verbetering van amfibiebiotopen voor vijf soorten (kamsalamander, geelbuikvuurpad, vroedmeesterpad, knoflookpad en boomkikker). Tijdens de workshop worden ook excursie georganiseerd in het Geuldal en naar groeve 't Rooth.

Het programma loopt van 10.00 tot 20.30 uur met bijdragen over beschermingsmaatregelen voor vijf bedreigde soorten amfibieën in Nederland (RAVON, Wilbert Bosman); Nederlandse soortenbeschermingsprogramma, toegelicht aan de hand van de situatie in de provincie Limburg (Provincie Limburg, Paul Voskamp); beheer van leefgebieden Geelbuikvuurpad in Duitsland (Holger Buschmann); Boomkikker in Midden Limburg (Waterschap Roer & Overmaas, Harry van Buggenum); LIFE projecten in Vlaanderen, België (Natuurpunt België, Joost Dewyspelaere); excursie naar het Geuldal, excursie groeve 't Rooth.

De kosten voor deelnamen bedragen € 15,- per persoon. Dat is inclusief thee, koffie, lunch and diner. Een aanmeldformulier is te vinden op www.ravon.nl. De lezingen worden verzorgd in het Nelderlands (Duits)

